UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CCIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

legitimam probationem ſecundum Bart. ibi, ſed nõ ueram, & propriã, quæ requiritur ad hoc, ut fideiuſſori noceat, ſecundum quod uolunt doctores ſupra allegati: quod uerum eſſe patet, nã in criminalibus, in quibus plenæ, & legitimæ probationes requiruntur, admittuntur inditia indubitata, & præſumptiones uiolẽtę, d. l. ſciant cuncti, & c. afferte gladium, de præſumptio. & tamen illa non ſunt uerè, nec propriè probationes, & ſic ſtat ſimul, ꝙ aliquæ ſint plenæ, & legitimæ ꝓbationes, ſed nõ ueræ, & propriæ, ut colligitur clarè ex iis, quæ uoluit Bal. in d. rubr. C. de proba. & Mod. ſcriben. in rub. extra eo. tit. Et ita non obſtantibus deductis in contrarium, concludo ad fauorem fideiuſſorum, ipſos non teneri ad pęnam ex proceſſu, & banno cõtra reum principalem ratione ſuæ contumaciæ lato. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Promittens factum alienum non obligatur, niſi promiſſioni ſit adiecta pœna, uel iuramentum interuenerit.*

2 *Diſpoſitio facta ad beneplacitum alicuius ſub nomine appellatiuo, & dignitatis ſemper durat, donec beneplacitus fuerit reuocatus. Declaratur infra num. 23.*

3 *Tempus adiectum per dictionem ad, quod, uel quonſq; promiſſioni, uel obligationi ſimpliciter factæ, & habenti cuaſam ſucceſſiuam obligationem non differt, ſed limitat, ut duret in effectu durante toto illo tempore.*

4 *Confinatus per iudicem, quo ad ipſe iudex ualuerit, cenſetur ſtatim confinatus, & in confinio ſtare debet, donec per iudicem beneplacitus fuerit reuocatus.*

5 *Sententia iudicis ponentis aliquem ad confinia ad eius uoluntatẽ, & beneplacitum an ſit pura, ut ſtatim abſq; declaratione cenſeatur confinatus, an uero conditionalis, uidelicet iudice declarante, & num. 10. & 24.*

6 *Dictio ad facit actum conditionalem, & quomodo nu. 14.*

7 *Legatum uſusfructus uxori factum ad beneplacitum hæredis dicitur purum, ſtatimq́; debetur abſq; alia hæredis declaratione, ac etiam mortuo hærede debetur, ſi is beneplacitum non reuocauerit, & num. 27.*

8 *Promiſſio, & obligatio remiſſa uolũtati, uel beneplacito alicuius ꝑ uerba denotantia principaliter tempus, & ſecũdario cõditionẽ nõ dicitur pura, ſed cõdõnalis, uidelicet ſi ille declarauerit.*

9 *Diſpoſitio collata in uoluntatẽ, & beneplacitũ alicuius per aduerbiũ ad iunctũ actui incerto, ſeu uerbis futuri tꝑis dicitur conditionalis, ſi facta fuerit declaratio uoluntatis, & num. 24.*

11 *Diſpoſitio facta pro certo tempore, & pro alio collata in beneplacitum alterius non diſponentis pro primo tempore dicitur pura, & pro alio conditionalis.*

12 *Diſpoſitio poſita in arbitrio tertij non diſponentis dicitur conditionalis in contractibus ſecus in ultimis uoluntatibus, & nu. 27.*

13 *Diſpoſitio etiam per dictionem ad non adiectam uerbo futuri temporis collata in arbitrium, & beneplacitum ipſius diſponentis interpretatur ut pura, non autem ut conditionalis, & nu. 25.*

15 *Fiſco per ſtipulationem alterius acquiritur, quando aliquis nomine fiſci acceptauit, & ſequuta fuit fiſci ratificatio expreſſa, uel ſaltem tacita num. 17. & nu. 20.*

16 *Idem eſt in eccleſia, & num. 20.*

18 *Inter fiſcum, & priuatum non eſt differentia quoad acquirendum per ſtipulationem alterius.*

19 *Abſenti per ſtipulationem alterius etiam notarij non acquiritur actio, niſi ſequuta ratificatione, quæ re integra fieri debet.*

21 *Ratificari quid poteſt expreſsè, & tacitè.*

22 *Iuramentum regulatur ſecundũ naturam oaligationis, ſuper qua eſt appoſitum.*

23 *Promiſſio facta ad beneplacitum alicuius quando dicatur pura, & quando conditionalis.*

25 *Bar. in l. centeſimis, in fi. ff. de uerb. oblig. declaratur.*

26 *Sententia debet eſſe certa, & conditionem non recipit.*

28 *Promittens non offendere aliquem per ſe, uel per alium de eius parentela, non tenetur, ſi ab uno de parentela offendatur, ... mandatum illius de offendendo præceſſerit.*

29 *Et quid, ſi promiſſio de rato pro illis de parentela fuiſſe ad... quidq́; in hoc caſu hæc promiſſio operetur.*

EPITOME.

SIQVIS ſub pęna ꝓmiſerit non offendere, nec o... fendi facere Titiũ ꝑ ſe, uel ꝑ aliũ de eius parẽtela, ... q̃bus de rato ꝓmiſit, & ꝓmiſſio ſit duratura hinc ad... & ꝑ totũ menſem Maii, & vltra ad beneplacitũ Præ... ſidis, offenſo dicto Titio ꝑ unũ de dicta parẽtela poſt... mẽſem Maii, durãte adhuc officio dicti p̃ſidis, & nul... la facta declaratione beneplaciti illius, promittens ut ſupra, ad pęnã non tenetur, neq; cõueniri pote...

CASVS CONSILII.

GVBERNATOR, Fauentiæ pro bono pa... ex ſuo officio compulit Antoniũ Ron... ad promittendum ſibi, & notario ... cæ perſonæ ſtipulanti nomine Cam... ſtolicæ, & quorum intereſt, nõ offendere, nec of... cere per ſe, uel per aliũ de eius parentela uſq; ... tum gradum incluſiue, pro quiquis de rato pro... Nicolaum Barbauariũ, nec aliquẽ aliũ de illius ... tela ſub pœna ducatorũ quingentorũ auri Cam... ſtolicæ applicandorum: Quã promiſſionẽ dictus A... neus durare uoluit hinc ad & ꝑ totũ menſem Ma... xime uenturi, & vltra ad beneplacitũ Illuſtriſſ. Do... ni Præſidis. Facta hac promiſſione per huiuſmodi ... ba, uel per alia idẽ in effectu importantia, Con... unus de agnatione dicti Antonij infra quartũ gra... poſt dictũ mẽſem Maij de mẽſe Auguſti, durante ... officio dicti Illuſtriſſimi Domini Præſidis, & ... huc facta declaratione beneplacitus, & uolun... dictum dominum Præſidem, vulnerauit ipſum ... laum. Quo factum eſt, ut dubitetur, An Cam... ſtolica, ſeu agentes pro ea poſſint ab ipſo Anton... dictam pœnam exigere.

CONSILIVM CCIIII.

SVPER dubitatione in prenarrato them... propoſita, uidetur prima facie dicen... Cameram apoſtolicã poſſe ab Anto... pęnam ducatorum quingentorum ex...
1 re, nam † licet ille, qui alienum factum promitti... obligetur, §. ſi quis alium Inſtitu. de inutil. ſtipul... ſtipulatio iſta, in princ. ff. de uerborum obligat... men quãdo promiſſioni eſt adiecta pęna, tenet... gatio quo ad pœnam promiſſam, §. uerſa uice, ... de inutil. ſtipulat. Idem eſt, ſi interueniſſet iura... tum, ut uolunt doctores, uidelicet Rapha. ... Alexan. in dicta l. ſtipulatio, iſta in princip. & ... nus text. ibique Abb. in cap. ex literis, il 2. de ... libus. Præterea & ſecundo dictus Antonius ... ſit per ſe, uel illos de agnatione ſua non off... dominum Nicolaum per totum menſem Ma... tra ad beneplacitum Illuſtriſſimi domini Pr... Quæ promiſſio non ſolum durauit per totum ... ſem Maii, ſed etiã ultra, donec beneplacitus Il...
2 dñi fuerit reuocatus, quia † diſpoſitio facta ad ... citum alicuius ſub nomine dignitatis, & ſic ſ... appellatiuo ſemper durat, donec fuerit benepla... reuocatus, ut eſt tex. in c. ſi gratioſè, de reſcrip... ibi plenè habetur: ergo cum non cõſtet de alig... uocatione beneplaciti ipſius Illuſtriſ. dñi ante ... ſem augusti, quo mẽſe do. Nicolaus fuit vulnera...

ſequ...

ſequitur, ꝙ illo tēpore adhuc durabat promiſſio, & obligatio facta per d. Antoniū, & conſequenter contra ipſum pœna dicitur cōmiſſa. ¶ Tertio ubicunq; per dictionē ad, quoad, vel quouſq; tēpus adijcitur promiſſioni, ſeu obligationi ſimpliciter factæ, quæ habeat cauſam ſucceſſiuam, tunc tempus appoſitū non cauſa differendæ obligationis, ſed cauſa illā limitandi, ut duret in effectu, durante toto tempore, l. eū, qui ita, §. qui ita in fi. ibiq; Bar. Imo. & alii, ff. de uerb. obli. l. 4. ff. de ſeruitut. ſed nos ſumus in materia ſucceſſiua, ergo hæc uerba, & ultra ad beneplacitū, dicuntur limitare ipſam obligationē, ut duret, donec beneplacitus Illuſtriſſimi dñi durare dr̄, & nō ultra: At beneplacitus illius durauit, ſeu durare cēſetur, donec fuerit reuocatus, uel in caſu noſtro ſaltē quouſq; præſes mortuus eſt, uel quouſq; officiū ipſius durauit d. c ſi gratioſe, & hr̄ in l. centeſimis, in fi. ff. de verb. obli. ergo &c. Et † propterea dicunt Bar. & alij in d. l. centeſimis in fi. ꝙ ſi iudex poſuerit aliquem ad confinia, quoad voluerit ſtatim cenſetur cōfinatus, & ſtare debebit ad confinia, donec beneplacitus fuerit per ipſum iudicē reuocatus: quæ doctrina uidetur optimè in caſu noſtro Camerę inſeruire: Quinimmo † ſi iudex dixiſſet ad voluntatē, ſeu ad beneplacitum meū, non requiritur aliqua iudicis declaratio, & ſtatim ille cenſetur confinatus, & purè, non autē ſub cōditione, vt volunt Io. de Imo. Raph. & alij in d. l. centeſimis, in fi. & ſequitur Bal. in l. fi. §. ſed ſi quis in 5. col. C. cōmu. de leg. & ſic obligatio pura eſſe dicetur, reſoluenda ſub conditione, uidelicet ſequuta reuocatione voluntatis, ſeu beneplaciti ad tradita per Imo. ibi: quamuis Bar. & Ang. in d. l. centeſimis in fi. cōtrariū voluerint in hoc ultimo caſu, videlicet, ꝙ poſitio ad confinia dicatur eſſe conditionalis, ſi iudex declarauerit ſuā volūtatem, & ideo ipſo non declarante non dicetur cōfinatus, quia dictio ad facit actum conditionalē, l. poſt dotē & gl. in 5. lect. ff. ſol. mat. l. ſi uir, ff. de conditio. & demonſt. Bar. in l. 1. in 3. col. & in l. quibus, §. termilius, eod. tit. de conditio. & demonſtra. dum loquitur de dictione ad. ¶ Confirmātur prædicta † ex uno dicto Baldi, quod referunt Mod. Peruſini in d. c. ſi gratioſe in 3. col. ꝙ ſi teſtator relinquat uſumfructū uxori ad beneplacitū hæredis, ēt mortuo hærede uxori debetur uſusfructus, ſi hæres beneplacitū non reuocauerit: & ſic innuit, ꝙ legatum ſit purū, ſtatimq́, debeatur abſq; alia hæredis declaratione. ¶ His omnibus tamen non obſtantibus ꝯriā opinionem procul dubio puto veriorē eſſe, & ita in caſu noſtro dico eſſe iudicādum, ad quod dicendū in primis moueor, † nam qñ facta eſt promiſſio, & cōtracta obligatio, illam remittendo in uoluntate, ſeu in beneplacito alicuius per verba denotantia tēpus principaliter, & ſecundario conditionē, ut eſt dictio cū iuxta notata per Bart. in d. l. 1. ff. de condit. & demonſtr. tunc talis promiſſio, ſeu obligatio nō dr̄ eſſe pura, ſed cōditionalis, uidelicet ſi ille declarauerit, textus eſt notabilis, & clarus, ibiq; doctores oēs, in d. l. centeſimis in fi. ff. de uerb. oblig. qui iſtud aſſumptū admittunt, qñ obligatio eſſet remiſſa uoluntati, uel beneplacito alicuius per dictionem cū, quæ ſolet principaliter tempus, & ſecundario conditionē denotare: At in terminis noſtris facta fuit promiſſio de nō offendendo, & remiſſa fuit beneplacito Illuſtriſſimi dñi per uerba denotantia principaliter tempus, ut per illa uerba per totum menſem maij, & ultra, ac etiam denotantia conditionē, uidelicet per dictionem ad, vt ibi ad beneplacitum Illuſtriſſimi domini, quæ dictio ad facit conditionem, d. l. ſi uir, & Bart. in d. l. 1. col. 3. ff. de conditio. & demonſtr. cum aliis ſupra al

legatis, ergo promiſſio pœnæ, & offenſionis nō potuit locum habere, niſi ultra menſem maij per prius fuerit ſequuta declaratio beneplaciti, & voluntatis Illuſtriſſimi dñi, quia cenſetur facta promiſſio ſub conditionē, ſi declarauerit, uel ſi ſibi placuerit. ¶ Se-
9 cundo † ubicunq; fit diſpoſitio, quæ confertur in voluntatē, & beneplacitū alicuius per aduerbium ad, quod iungatur actui incerto, vel melius uerbis futuri temporis, & ſic actui, qui pōt ſe habere ad eſſe, vel ad non eſſe, tunc diſpoſitio dr̄ eſſe conditionalis, & non pura, neq; pōt effectum habere, niſi prius facta fuerit declaratio voluntatis, & beneplaciti, ita colligitur ex verbis Bar. in d. l. 1. col. 3. per tex. in d. l. ſi uir, & uoluit gl. ita intelligendo illum textum, in dicta l. poſt dotem in 5. lec. Sed in caſu, de quo agitur, promiſſio facta fuit de non offendēdo ſub pœna per totum menſem Maij, & vltra, & collata fuit in beneplacitū Illuſtr. domini per dictionē ad iunctā futuro tēpori, hoc eſt participio futuri temporis, ut ibi duraturum hinc ad, & per totum menſem Maij, & ultra ad beneplacitum Illuſtriſſimi dñi, ergo hæc promiſſio dicetur eſſe conditionalis, & non pura, & iō non potuit poſt menſem Maij habere effectū, niſi ſequuta declaratione beneplaciti dicti Illuſtriſſimi domi-
10 ni: † Et hoc modo, & in caſu iſto pōt defendi, & procedere id, quod uoluit Bar. & ſequitur Angel. in d. l. centeſimis in fine, & quod voluit Bald. in conſi. ſuo 34. lib. 3. vbi mouet qōnem, ſi quis fuerit bannitus, ſeu relegatus ad beneplacitum iudicis, remittitque ſe ad ea, quæ uoluit Bar. in d. l. centeſimis in fine, qui concludit, ꝙ ſi reſeruatus fuit beneplacitus per dictionem ad, tunc quia dictio ad facit conditionem, dicetur bannitus ſub conditione, ſi declarauerit ſuū beneplacitum: Et quamuis Ioan de Imo. pluresque alij uideantur tenere contra Bart. ibi, tamen non indiſtinctè tenent contra eum, ſed aliquo caſu tantū, & aliquo caſu admittunt illius doctrinam poſſe procedere, vt infra dicetur, & nos ſumus in iis caſibus, in quibus doctrina Bartoli pōt procedere, ut ex infra dicendis apparebit. Præterea conſidero, ꝙ non ſumus propriè in terminis, in quibus loquūtur Imola, Alexander, & alii in d. l. centeſimis in fine, qui loquūtur, qñ ſimpliciter promiſſio, ſiue diſpoſitio fuit collata in beneplacitum ipſius iudicis diſponentis, ſeu bannientis per dictionem ad, uel quoad non iunctā verbo futuri tēporis, nos verò loquimur, qñ vis obligationis, & promiſſionis fuit collata, & poſita in uolunlate, ſeu beneplacitò non diſponentis, ſeu ſtipulantis, ſed alterius tertij abſentis per dictionem
11 ad, & per uerba futuri tēporis, vt dictū eſt. Item † promiſſio pro toto tpe quo facta fuit, non fuit collata in beneplacitū alterius, prout loquuntur Imo. Ale. & alij in d. l. centeſimis, in fi. ſed ſolum pro aliquo tēpore, nā prius fuit facta promiſſio de non offendendo per totū menſem Maij, quo caſu pro illo menſe Maij cēſetur pura, & finitur illo finito, l. eum qui ita, § qui ita, ff. de uerb. obli. Et ultra menſem Maij fuit promiſſio facta ad beneplacitū Illuſtr. domini abſentis, & non ſtipulantis, & reſpectu huius vltimæ partis dicetur eſſe conditionalis pp uerba apta conditionem importare, ut ſupra, item quia remiſſa eſt in
12 arbitrio, & beneplacito tertij non contrahētis, † quo caſu dr̄ eſſe conditionalis, qñ ſumus in cōtractibus, ſecus ſi eſſemus in vltimis voluntatibus, ut in l. fi. C. de cōtrah. emp. iuncta, l. 1. in fi. ff. de lega. 2. & eſt doctrina Bart. in l. ſi quis arbitratu, ff. de uerb. oblig. & habetur in dicta l. fin. Et in hoc caſu ultimo quando promiſſio habet duas partes, primam puram uſque ad certum tempus, aliam factam per uerba conditionalia remiſſam in arbitrio tertij, ipſa obligatio,

& promiſſio penitus deficere non pōt non ſequuta
declaratione illius tertij,& ſic non impleta cōditio-
ne, qm̄ valebit ſaltē tanquā pura pro toto illo tēpo-
13 re,d l.cū, qui ita,§.q ita cū ſimi.†Sed qn̄ ſimpl̄r pro-
miſſio fuiſſet poſita ēt per dictionem ad non adie-
ctā uerbo futuri temporis in arbitrio, & beneplaci-
to ipſius contrahentis,& diſponentis, tunc diſpoſi-
tio totaliter,& pro toto tempore fruſtratoria, & in-
ualida redderetur, ſi non fuiſſet facta declaratio: &
ideò diſpoſitio interpretatur pura, & non conditio-
nalis,tū ne contingat diſpoſitionē poſſe in totū eſſe
ſine effectu, tum quia remiſſio fuit facta in arbitrio
diſponentis, hoc eſt iudicis, cuius mens nō uidetur
fuiſſe, ꝙ voluerit diſpoſitionem eſſe conditionalē,
14 vt dicit Imo.& Alex.in d.l.centeſimis in fi. tū†quia
dictio ad non iungitur actui incerto, neq; uerbo fu-
turi,tēporis, quo caſu non facit conditionē, ſed po-
tius modū ſeu dicitur importare conditionē reſolu-
tiuā tantū ad tradita per Bar.in d.l.1.in 3.col.& in d.
l.quibus diebus, §.termilius,ff. de condi.& demō. &
in d.l.ſi vir:ergo infertur,ꝙ in caſu noſtro vltra mē-
ſem maij promiſſio fuit conditionalis, ſi Illuſtriſſi-
mus dn̄s declarauerit, at per totū menſem maij fuit
15 pura.¶Vltimo conſiderandum eſt,ꝙ licet cameræ,
ſeu fiſco poſſit per aliū acquiri mediante contractu,
ſeu ſtipulatione, quando aliquis nomine fiſci acce-
ptauerit,ueluti notarius tanquā publica perſona,ut
hr̄ per Bar. in l.arbiter per illū tex.ff. de arbi.& in l.1.
in prin.ff.de iur.fiſ.Secus ſi aliquis nomine fiſci non
acceptauerit,ut hr̄ in d.l.arbiter, & plenius per Bar.
Alex.Imo.& alios in l.ſi ita ſtipulatus,§.griſogonus
16 in 4.col.ff.de uerb.obl.† Quod etiam procedit in ec
cleſia,cui non acquiritur ex cōtractu,ſeu ſtipulatio-
ne facta per alium, niſi aliquis eius nomine accepta
uerit,vt colligitur ex iis,quæ not.voluit Bal.in l.cū à
ſocero circa fi.C.de iur.dot.Alex.& Io. de Imo.in l.
q romæ,§. flauius,ff. de uer.obl. & ī l. ſtipulatio iſta,
§.ſi ſtipuler,& melius,in §.fi.ff.eo.tit.& hr̄ per Paul.
17 de Caſt.& alios in l.illud C.de ſacroſ.eccl.tn̄†in ciui
tate,& fiſco requiritur ratificatio, alioquin ex illa ſti
pulatione,ex qua acquiri potuit,nō acquiritur, niſi
ſequuta ratificatione,arg.tex. not. in l. cōis in fin.ff.
de acqui.poſſ.ibiq; doct.cōiter, & glo.fi.& argu.l.ſi
18 ego cū glo.& ibi doct.ff.de neg.geſt.†Nā ut colligi-
tur clariſſimè ex uerbis Bar.Ale.Imo.& aliorū, in d.
§.griſogonus,& in d.l.arbiter cū fi.quoad acquiren-
dū fiſco,uel ciuitati per ſtipulationē alterius non eſt
differētia inter fiſcum, & aliā perſonā,& hr̄ per Bar.
in d.l.1.ff.de iure fiſci, ſed alteri perſonæ priuatæ nō
q̄ritur, niſi ſequuta ratificatione, ut in iuribus ſupra
allegatis,& hr̄ in l.ſtipulatio iſta, §.alteri, ff.de uerb.
obl.in §.alteri inſti.de inuti.ſtipu. Alex. in l. ſi mihi,
& titio,ff.de verb.obl.l.ſi abſentis cum gl.& ibi doc.
cōiter,C.ſi cer.pet.cū ſimi.ergo & ipſi fiſco,& came
ræ ex alterius ſtipulatione eius nomine facta, qn̄ ali
quis pro ipſo acceptauit,ut ſupra,non debet poſſe ir
reuocabiliter acquiri,niſi fiſcus ratificauerit mediā-
tibus agentibus ipſius, & faciunt ea, quæ habentur
per Paul.de Caſtr.in conſi.197.viſis iis, &c. per De-
ciū in ꝯſi.127.in 2.uol.& in conſi. 30. in 3.vol. inter
xl.conſilia,Soz.in conſi.125.li.3.in 2.col.& optimè
in l.1,§.ſi iuſſerim,ff.de acq.poſſ. & ad propoſitū be-
nè facit id,quod uoluit Bal.in l.nec ei,§.ſatiſdatio,ff.
19 de adop. † ꝙ ſi notarius ſtipulatus fuerit ēt in inſtr̄o
pacis pro alio abſente, quāuis illi acquiratur actio ſi
ne ceſſione,tn̄ non acquiritur,niſi ſequuta ratifica-
tione, q̄ ſequuta ratificatio fieri dēt re integra.l.bo-
norū,ff.rē ratā habe.Bal.in fi.C.ad maced. Bar.in l.ſi
uxor,ſi quis vxorē,ff.de adult.Ant.in c.accedens de
præb.& faciunt ea,quę habentur per Imo.in d.§.gri

20 ſogonus,qui ſentit, ꝙ ratificatio requiratur:†
in eccleſia, & ſic ēt in fiſco, quibus actio ex
tione notarij ſine ceſſione acquiri pōt,requi
tificatio vel expreſſa, vel ſaltē tacita, vt quia
reuocationi conſentire, quæ fieri non pōt in
cleſia,cui fuit acquiſitum, ſentit expreſſè Bal.
21 Alex.in d.l.cum à ſocero:† & ratificari quid pōt
preſſè,& tacitè l.paulus, ff. rē ratam habe.&
no.p Bar.in l.fundū,ff.de actio.empt.Alex.in
40.in fi.in 5.vol.Bal.in l.multū, C.ſi quis alte
bi,& eſt de mente Pau.Caſt.in l. fideiuſſores,
de nego.geſt. ¶Non obſtant allegata in contr
quia primū admitto,ꝙ valeat quoad penam,
rōne iuramenti promiſſio facti alieni,ſed recip
ditiones appoſitas,quæ alios actus ſolent ſuſpen
re iuxta textum,in §.oīs ſtipulatio cum ſeq. In
22 verb.oblig.Et†iuramentum regulariter ſecun
turā obligationis, ſuper qua eſt appoſitū,ut in
de non num.pec.Soz.in rub.ff. de verb.oblig.
in l.1.§.ſi quis ita, ff.eo.titu. Sed in caſu no
fuit promiſſio ſub conditione, ut ſupra dic
go &c.¶Non obſtat ſecūdum per tex.in c.
23 sè de reſcrip.in 6.quia reſpondetur primo,
dit, qn̄ actus conceſſus confertur in benep
ſius concedentis,ſecus ſi in beneplacitū ter
do procedit, qn̄ totus actus legitimus, qua
ſeruatio fructuū beneficiorū uacantiū, quia
cedentę dependet,ponitur in beneplacito ip
cedentis, nā dicitur factus purè, reſoluend
conditione, & rō eſt, quia actus legitimi nec
nec conditionem recipiunt,l.actus legitimi,
gulis iuris, nos verò loquimur in ꝯctibus,
piunt diē, & conditionem, d.§.omnis ſtipul
ſimilibus: Si.n. facta eſt promiſſio ad benepl
tertij,& ſic per dictionem ad iunctam actui
& uerbis futuri temporis, tunc dicitur cond
lis, ſi declaratus fuerit beneplacitus, ut ſup
fuerit,at ſi eſſet facta ad beneplacitū conced
diſponentis,& dictio ad nō eſſet adiecta actu
to,nec uerbis futuri tēporis,tunc non dicere
conditionalis, ſed pura,reſoluenda tamen ſub
ditione, ut habetur per Imolam in d.l.cente
in fi.6.col.uel dicendum eſt, ſicuti infra ſtatim
tur. ¶Non obſtat tertium, propter quod lo
de Imo.Alex.& plures alij in d.l.centeſimis, in
tenent ſententiam iudicis ponentis aliquem ad
finia ad eius beneplacitum non eſſe conditio
ſed purā,reſoluendam tn̄ ſub conditione,ſi fue
uocatus beneplacitus ꝯ Bar.ibi, qm̄ qn̄ tempus
citur promiſſioni,quæ habet cauſam ſucceſſiuā
dictionē ad,tunc tempus dr̄ adiectum cauſa
di promiſſionem,& obligationē, non aūt cau
ferendi per tex. cum ibi not.per Bart.in l.cū,
§.qui ita,ff.de uerb.oblig.& hoc eſt potiſſimū
mentum, quod ad fauorē Cameræ apoſtolicæ
4 pōt, cui tamen reſpondetur primo, ꝙ† in ca
ſtro per dictionē ad non adiicitur tēpus oblig
habenti cauſam ſucceſſiuam,ſed adijcitur be
citus, ſiue uoluntas tertii, quia non dr̄ uſque
ad,tale tempus,ſed ad beneplacitum,& ſic ad
tatem, ſeu arbitrium tertij per uerba futuri
ris, ut ibi duraturū hinc ad, & per totū menſ
Et hoc ultimo caſu diſpoſitio, ſeu promiſſio
citur pura, ſed conditionalis per prædicta,
per tex.cum gl.in 5.lectu.in d.l.poſt dotem,
uir,& per Bar.in d.l.1.col.3.& in d.l.quib.die
5 milius cum ſimi. Secundo reſpondetur,†
d.l. cum, qui ita,§.qui ita ponit caſum, quando
miſſioni habenti cauſam ſucceſſiuam eſt adie
pus per dictionē ad, vtrum tunc tēpus dicatur

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tum cauſa limitandi obligationẽ, an uero illã differendi, hoc eſt, utrum quoad effectum, ut obligatio nõ ſit duratura uſq; ad illud tempus iuxta tex. in l. obligationũ ferè, §. placet, ff. de actio. & obl. an vero quoad effectũ, vt ante illud tempus agi nequeat, & ſic obligatio ſit in diẽ iux. d. §. omnis ſtipulatio cum ſe ſ. iuncto, d. §. qui ita, & concludit tẽpus eſſe adiectũ cauſa limitandi obligationẽ, non aũt ibi quærit, ſupponit, qñ per dictionem ad eſſet adiectus beneplacitus, ſeu voluntas tertij promiſſioni habẽti cauſam ſucceſſiuã, vtrum hæc promiſſio dicatur pura, uel conditionalis, nã hæc non eſt intentio Bar. in d. §. qui ita, ſed hoc reaſſumit ipſe, & declarat in d. l. centeſimis, in fi. & tenet promiſſionẽ eſſe conditionalem ſeu actũ fuiſſe factũ ſub conditione: Et quamuis Imo. Alex. & alij ſupra allegati videantur ab opinione dicti Bar. recedere, tñ in totum ab eo nõ recedunt, ſed potius declarant illius doctrinã, quæ vera eſt in aliquo caſu, & ſic in noſtro: Nam qñ promiſſioni ſucceſſiuę adiicitur beneplacitus tertij per dictionẽ ad, tunc ea dr̃ eſſe ſub conditione, & non pure, & ita ſaluetur Bar. per prædicta, ſed quando per dictionẽ ad adiicitur beneplacitus ipſius concedentis, & iudicis ſententiam ferentis actui ſucceſſiuo, & illa dictio ad nõ ſit adiuncta uerbo futuri temporis, ſed præſentis, ut pono te ad confinia ad beneplacitũ meũ, tunc actus, hoc eſt ſententia non dicitur cõditionalis, ſed pura, reſoluenda tñ ſub cõditione: & ita loquuntur doct. maximè Ioã. de Imo. in d. l. centeſimis in fi. Præterea doctrina Imo. Alex. & aliorũ ꝯtra Bar. procedit in ſententia iudicis ſic latæ, ſecus eſt in aliis actibus, ut in ꝯ̃ctibus, & ſtipulationibus, in quibus dictio ad adiecta actui incerto, & verbis futuri tẽporis facit actũ cõditionalẽ, & ita in terminis declarat Io. de Imo. Iaſ. & alii in d. l. centeſimis, in fi. & rõ eſt diuerſitatis, † quia ſententia tanquã actus legitimus non recipit conditionẽ, d. l. actus legitimi, iuncta l. 1. §. biduũ, ff. qñ appel. ſit: Itẽ quia ſententia dẽt eſſe certa, §. curare Inſt. de actio. & ideò ne ſententia reddatur deriſoria, de mente iudicis nõ vr̃ fuiſſe uel uelle illam facere cõditionalẽ, ſed purã: At in aliis actibus, & ꝯ̃ctibus ſecus eſt, ut ibi per Imo. quia ꝯ̃ctus de ſui natura conditionẽ recipiunt, qñ fuit adiecta, & dictio adiecta, qñ uerba apta conditionẽ importare fuerunt expreſſa, ut de ſe patet, & iuxta tradita per Bar. & alios in l. 1. ff. de condi. & demon. Reſpondeas ẽt, ſecundũ quod colligitur ex iis, quę ſupra dicta ſunt in fundamentis ad fauorẽ dicti Antonij factis. ¶ Nõ obſtat dictum Baldi relatum à Mod. in d. c. ſi gratio-
27 ſè, quia † & ſi uerũ ſit, ꝙ uſusfructus debeatur uxori ẽt poſt mortẽ hæredis, tñ non negant, quin tale legatũ fuerit conditionale, videlicet ſi hæres declarauerit ſuũ beneplacitũ per prędicta: Quare dico, ꝙ facta declaratione beneplaciti ſui per hæredẽ illud legatũ debetur vxori ẽt poſt mortẽ hæredis: Vel dici põt, & fortè melius, quod differentia eſt in hoc inter contractus, & ultimas voluntates, nã in contractibus diſpoſitio poſita in beneplacito, & arbitrio alterius tertij maximè per uerba cõditionẽ importantia dr̃ eſſe conditionalis, l. fi. cũ ibi not. C. de ꝯ̃h. empt. ſecus in vltimis voluntatibus, & in legatis, ut in l. 1. in fi. ff. de lega. 2. & Bar. hoc expreſsè ſentit in l. ſiquis arbitratu, ff. de uerb. oblig. & hanc differentiam ponunt ẽt Moder. Peruſi. in d. c. ſi gratioſè. Præterea Bal. & Moder. in d. c. ſi gratioſè loquuntur, qñ hæc uerba ad beneplacitum non iungũtur actui incerto, nec uerbis futuri temporis, ſed præſentis, quo caſu nõ poſſunt conditionem importare, nec facere actum conditionalẽ, ſed reſolutiuum ſub conditione; Secus ad actũ incertum referantur, & iungãtur uerbis futuri tẽporis, ut factũ fuit in terminis noſtris, ut eſt de mẽte Bar. in d. l. 1. in 3. col. ff. de condi. & demon. Adde, ꝙ ſi in caſu Baldi legatũ eſſet conditionale, redderetur fruſtratorium, qm̃ eſſet poſitum in voluntate hęredis grauati, qui nunquã declararet, ne uſumfructũ legatũ præſtare teneretur, ut in d. l. 1. in fi. cũ ibi not. per gl. & doct. Præterea legata, & vltimæ voluntates non debent ab alieno arbitrio dependere l. illa inſtitutio, ff. de hęred. inſt. ſecus eſt in ꝯ̃ctibus, d. l. fi. cum ibi no. C. de contrah. empt. hr̃ in d. l. ſiquis arbitratu, & in d. l. 1. ff. de lega. 2. ¶ Vltra præmiſſa conſiderandũ eſt ẽt ad fauorem Antonij, ꝙ ex vulnere illato ipſi do. Nicolao per illum de agnatione Antonii non põt ipſe Antonius ad pœnam conueniri, niſi probatũ fuerit, ipſum Antonium mandaſſe dictum do. Ni-
28 colaum debere offendi, uel vulnerari: † qm̃ Antonius non ſe obligauit ad pœnam in caſu, quo do. Nicolaus offenderetur ab Antonio, uel ab alio de eius parentela, pro quibus de rato promiſit, ſed ſimpl̃r Antonius promiſit non offendere do. Nicolaũ nec per ſe, nec per alium, & ſic promiſit factũ propriũ, videlicet nõ offendere per ſe, nec offendi facere per aliũ, quod ultimũ ẽt dr̃ factum ſuum ſaltẽ fictè l. 3. §. deieciſſe, ff. de ui, & ui arma. Sed per ſe nõ offendit, quia alius de parentela ſua offendit, ergo ad hoc, vt Antonius teneatur, debet conſtare, ꝙ per alium de ſua parentela offendi fecerit, ut ſonant verba promiſſionis, & ſtipulationis, a quibus non eſt recedendũ, tum quia ſumus in pęnalibus, tum quia uerba ſtipulationũ ſunt ſtrictè interpretanda, & omiſſum hr̃ pro omiſſo, l. quicquid aſtringendę, ff. de uerb. obl. Et ad hoc, vt conſtet, ꝙ per alium de parẽtela offendi fecerit, requiritur neceſſario, ꝙ probetur mandatum, uel iuſſum ipſius de offendendo, ſiue offendi faciendo præceſſiſſe, tex. eſt clarus, in l. 1. §. deieciſſe, & §. parui. n. ff. de ui, & ui arma. Si enim do. Gubernator voluiſſet, ꝙ Antonius ſimpliciter fuiſſet obligatus ad pœnam in caſu, quo do. Nicolaus fuiſſet ab aliquo de parẽtela Antonii offenſus, promiſſio hoc modo fieri debebat, ꝙ Antonius dictum do. Nicolaum non offendet, nec ab alio de parentela ſua offendetur, pro quibus de rato &c. Sed verba promiſſionis hoc modo non ſtant, neq; hoc important, ſed aliud diuerſum, quod non euenit, ut ſupra, ergo &c.
29 † Et ſi diceretur, ſtãtibus uerbis promiſſionis, prout ſtant, quid operabuntur illa uerba pro quibus de rato? Reſpõdeo primo poſſe dici quoad caſum expreſſum impertinenter poſita, quia promiſſio de rato apponitur, qñ præceſſit promiſſio facti alieni, ut hr̃, in §. alteri cum glo. Inſt. de inuti. ſtipul. l. bonorum, & per totum, ff. rem rat. hab. Sed in caſu noſtro ſolum fuit promiſſum factum proprium Antonii, ergo &c. Secundo dico poſſę operari in caſu noſtro, ꝙ uigore huius promiſſionis de rato Antonius cogi poterat ad faciendum ratificari promiſſionẽ per illos de parentela: Quæ ratificatio fuiſſet eius naturæ, ꝙ poſt ratificationem illi de parentela fuiſſent obligati, & eo modo, quo Antonius principaliter erat obligatus: Vnde cum Antonius ante commiſſam offenſionẽ, & ſic re integra non fuerit ad hoc requiſitus, nullo modo ipſe, nec offendens ratione dictę offenſionis debet ad dictam pœnã ducatorum quingentorũ teneri; ſed ſolum offendens ad pœnam vulneris tenetur. Itaq; ex præmiſſis omnino puto concludendũ eſſe ad fauorẽ Antonii, & à pęna ducatorũ quingentorum forè per iudicem abſoluendum.

S V M M AE.

1 *Pęna incipiens à præcedenti diſpoſitione, ſeu obligatione ad hoc, ut committitur, requiritur, quòd promittens fuerit in mora faciendi.*

2 Mora